

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9-32, azonai 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 320 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1100 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselői és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZOMBAT JULIUS 20

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. 162. SZÁM

Befejezték

a közigazgatási javaslat általános vitáját. Ez a vita a gyulafehérvári program alapján uralomra került kormány vesszőfutása volt. Nem akadt egyetlenegy felszólaló, aki a közigazgatási törvényjavaslattal meg lett volna elégedve. Még azok is, akik tűzönvizen át követik Maniuekat, súlyos kifogásokat emeltek. A román ellenzéki pártok tüntetően kivonultak a parlamentből, a magyarok annyira megtagadták minden közösséget a javaslattal, hogy a tárgyalásban nem vesznek részt, tegnap a szászok adták kifejezést elkeseredésüknek, a szocialista munkásság képviselője kifejtette, hogy antidemokratikus rendelkezései miatt visszautasítja a javaslatot és végül jött az eredeti javaslat megszövegezője, a kormánypárt oszlopos tagja, aki mikor gyermekét meglátta, elkeseredésében felkiáltott: De megváltoztál, megtagadlak, gyermekem! Honnan veszi a kormány még mindig az erkölcsi erőt, hogy a javaslatot ezekután sem vonja vissza? Ugy érezzük, hogy nem is erkölcsi erő, hanem a kormányhatalomhoz való göresös és dacos ragaszkodás az, ami keresztül akarja hajszolni a mindenki által megtagadott törvényjavaslatot. A hozsannával fogadott és a milliók őszinte rokonszenve révén a legkedvezőbb auspiciumok között uralomra került kormány ma már teljesen lejárt a magát az ország közvéleménye előtt. Hisz egyetlen egy komoly kormányzási eredményre sem hivatkozhatik. Még a külföldi kölcsön sikere is sikertelenségbe fulladt. A pénzt az ország még nem kapta meg, de az adózóknak, akiknek eddig csak munkaverejtéküket vették el, most vérüket szívják a demokratikus adórendszer tizszázalékos emelésével, az illetékeknek — ez idén már másodszori — felszólásával. Az ország adófizető alanyainak tönkretétele csak nem jelentheti az állam konszolidációját? És máris folynak a számítások, hogy ez az újabb adóemelés sem lesz elegendő a költségvetési hiány fedezésére. Megjelent a vagyondézsma réme is. Nem tudunk és nem akarunk ennek az eszmének komolyságában hinni. Jellemző azonban a közhangulatra, hogy ilyen terv egyáltalában szóba kerülhet. Ha a kormány csak ilyen gazdasági reményeket tud kelteni bennünk, akkor nem kérünk uralmából. Politikailag ugyanis megcsufolta már kosságnak nemzetiségi különbségre való tekintetnélküli tönkrejuttatása jár, úgy elég volt uralmukból. Mi kisebbségek hamarosan kiábrándultunk Maniuek kormányzási rendszeréből. az uton követett bennünket az egész ország lakossága. Mire várunk még?

A kocka eldőlt

A szovjet visszarendelte diplomáciai megbizottait Kinából és a kínai diplomafákknak kiadta az utlevelet — A municiógyárakban lázas munka folyik — Félmillió kínai katona a határon

Temesvár, július 19.

Az orosz—kínai konfliktus ügyében az események egymásra torlódnak és mindkét állam háborus készülődéseiből következő az incidens fegyveres elintézése szinte elkerülhetetlennek látszik. Amint megirtuk a kínai kormány néhány nappal azelőtt az orosz kormányhoz eljuttatott válaszigjegyzékében hangsúlyozza a barátságos szándékot, a szovjet propagandájának Kinában való megszüntetését követelte és a letartóztatott kínai állampolgárok szabadon bocsátását. Az orosz kormány erre a jegyzékre küldött válasza elvágja a további barátságos tárgyalások lehetőségét. Hangsúlyozza az orosz jegyzék, miután a viszony barátságosabbá tétele konfliktus elintézése érdekében tett lépései nem jártak a kellő eredménnyel, nincs más választása mint erősebb eszközökhöz nyulni. Ezeket az eszközöket a jegyzék négy pontban foglalja össze.

1. A szovjet kormány megszakítja a diplomáciai viszonyt Kinával és visszarendeli összes diplomáciai megbizottait, konzulait és kereskedelmi ügyvivőit.

2. A keletkínai vasut szolgálatában álló összes orosz tisztviselőket és alkalmazottakat szintén visszarendelik.

3. Felszólítja Szovjetországnak a területén akkreditált összes kínai diplomátákat és diplomáciai személyzetét, hogy haladéktalanul hagyják el az ország területét.

4. Szovjetországnak tekintettel arra, hogy a kínai hatóságok a kormány tiltakozása ellenére sem szüntették meg a keletkínai vasuti társaság szol-

gálatában álló orosz alkalmazottak letartóztatását, a vasuti forgalmat megszakítják.

Londonból érkezett jelentések szerint a kínai kormány kezdettől fogva nem bízott abban, hogy a jegyzékváltásnak sikere lesz és ezért már napokkal ezelőtt elrendelte a mozgósítást. Ugyanezt tették az oroszok is. Pekingből származó értesülések szerint Oroszország repülőosztagokat és vegyészeti hadviselésre kiképzett csapatokat küldött a mandzsuriai határra. Katonai körökben valószínűnek tartják, hogy Oroszország háború kitörése esetén Pograncieskája határállomáson át igyekszik majd benyomulni kínai területre. A város környékén máris nagy számban vannak vörös csapatok. A város kínai kormányzóit a hatóságok figyelmeztették, hogy a határ nagyvonalú megerősítésre van szükség.

A kormányzó intervenciójára a kínai hadvezetőség több páncélvonatot rendelt Pograncieskájára és kiadta az utasítást, hogy orosz támadás esetére azonnal robbantsák fel az összes hidakat.

Londonon keresztül Tokióból érkezett távirati jelentések szerint ország nyomban a jegyzék elküldése után megszüntette a vasuti forgalmat. Karbinban a postavonat tegnap már nem kapott csatlakozást az orosz vonathoz. Európa felé így az utazás lehetősége vasuton megszűnt. A kínaiak lefoglalták a keletkínai vasutársaság mukdeni forgalmi irodáját.

Az orosz jegyzék megérkezése óta a kínai hadvezetőség lázas készülődéseket tesz a határ megerősítésére.

Az összes vonatok csapatokat szállítanak. A fegyver és municiógyárakban éjjel-nappal folyik a munka.

Ilyen előkészületek után azok a körök is, amelyek eddig biztak a béke fenntartásának lehetőségében, azt hiszik, hogy a háború a két ázsiai hatalom között elkerülhetetlen. Komoly ütközetre előreláthatólag akkor kerül a sor, amikor a diplomáciai személyzet szállító utolsó vonat is tuljutott a határon.

Japán aggodalommal figyeli a szövetségében készülő eseményeket. A japán külügyminiszterium becslése szerint

a mandzsuriai határon már eddig is körülbelül félmillió kínai katonát összpontosítottak.

Az oroszok taktikai szempontból hadseregük zömét a határtól távolabb vonultatják fel. A határon jelenleg csak mintegy ötvenezer orosz katona van, teljes hadifelszereléssel.

A Times washingtoni levelezője írja lapjának, hogy amerikai gazdasági és politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy éppen abban a pillanatban, amikor a külügyi hivatal nagy aggodalommal kíséri a távol keleti eseményeket, Japán azon fáradozik, hogy az amerikai pénzpiacra elhelyezze a délkeletkínai vasuti részvényeket. Nem veszik nagyon szívesen a japánok ezt a törekvést, mert már meg is túlzott méretűnek tartják a Kinában levő amerikai érdekeltségeket.

Minden jel arra mutat, hogy a kínai kormány erőteljes lépéseket szándékozik tenni, hogy a külföldi hatalmakkal való viszonyában változást idézzen elő.

A nacionalista kormány fel akarja oszlatni a pekingi követségi negyedet. Washingtonban ezt olyan politikai szimptomának tekintik, amilyen volt hogy Kína egyszerűen lefoglalta a keletkínai vasutat. Amerikában nem hiszik még ma sem, hogy Kína és Oroszország között háborúra kerülne a sor, mert úgy vélekednek, hogy Kína csak annyit fog kockáztatni, mint amennyi szükséges ahhoz, hogy elérje az 1924-ben Szovjetországgal kötött szerződés megváltoztatását.

Városi színház

Vasárnap délután 5 órakor:

MISS AMERIKA
(10-edszer)

Vasárnap este 9 órakor:

MISS AMERIKA
(11-edszer)

4124

Hazátlan Kötélverő János

mint ifju indult el a harctérre és amikor tizenöt év után aggastyánként visszaérkezett Temesvárra, feleségével, leányával és vejével együtt elvesztette hazáját is

Temesvár, július 19.

Az az ember, aki előttem áll, ötven esztendő. De ha figyelmesen nézem, legalább nyolcvan évesnek néz ki. Ennyire megöregítette a gond és a szenvedés. **Kötélverő János**-nak hívják, de lehetne inkább Szerencsétlen János, vagy Nyomorult János. A magyar paraszti ember egyszerűségével meséli el keserves sorsát. Én nem akarok rajta semmit cifrázni, cikornyázni, hanem őt magát állítom a közönség elé és beszélgetek vele. Az újság hasábján, amelyre az írógép sorait ólomba átszedve fekete festékkel rányomatták, ezuttal csak a gramofonlemez szerepét játssza, amely visszaadja Kötélverő János szomorú elbeszélését.

Itt a háború...

— Kubikus voltam és a gyárvárosi Magyar-utcában laktam. Mikor a háború kitört, harmincöt éves koromban nekem is be kellett vonulni. A feleségem és a Rózi lányom, aki akkor tizennégy esztendő volt, sirva bucsuzkodtak tőlem. Magukra maradtak, mert nem maradt itt velük semmi anyagi. A harctérről írtam nekik sok levelezőlapot és tőlük is kaptam levelet a tábori postán. 1917-ben orosz fogságba estem. Eleinte a fogságból is írogattam nekik és kaptam is választ. De aztán bevitték Szibéria belsejébe és akkor megszűntek köztünk az érintkezés.

A vörösök közt

— Aztán jött az orosz bolszevizmus, meg az ellenforradalom. A vörösök erőszakkal be akarták sorozni hadseregükbe, de én átszöktem a fehérekhez és a kommunisták ellen harcoltam. Sokan cselekedtek ezt, mert a fehérek azt ígérték, ha győznek, akkor mindnyájunkat pénzzel megjutalmaznak és hazaküldenek. Azonban a fehéreket levertek. Ettől fogva mint orosz muzsik bujdostam végig Szibériát. Jártam Kínában és Mongolországban is. Sokat dolgoztattak, rabszolgának néztek. Rosszabb sorban éltem, mint az állat. De sehol nem volt maradásom. Mindig csak a családom után vágyódtam.

A honvágy

— Három esztendeje lesz most szeptemberben, amikor elhatároztam, hogy hazaindulok. Volt negyvenegy palta-som, mint erdélyiek és bánágiak. Kerülni akartuk a szibériai utakat és azért bemelegszedtünk Tibetbe. Óriási hegyeken kellett átmásznunk, amelyek helyenkint jéggel voltak borítva, másutt meg kopárok voltak. Kerültük a lakott vidékeket, mert tudtuk, hogy a tibetiek vad és zabolátlan emberek. Mégis összeakadtunk egy bandával, akik harcot kezdtek ellenünk. Nekünk semmi fegyverünk nem volt. Huszonkilencet lemészároltak közülünk. Többünket vastag szíjjakkal összekötözték és maguk előtt terelve egy kolostor-féle épületbe vitték. Ott egy sárga-selyemruhás pap elé kerültünk, aki ismeretlen nyelven szólott. Mikor látta, hogy nem értjük, kínaiul beszélt. Ezt valahogy törtük és megmagyaráztuk neki, hogy mi hadifoglyok vagyunk.

és hazafelé szeretnék menni. A pap erre feloldotta szíjainkat, mindnyájunknak öt-öt kínai dollárt adott és megebédeltetett minket. Aztán tibeti nyelven parancsokat osztott a bandának, amely minket elfogott. Csakhamar elindultak velünk a határ felé, de előbb mindenki még kapott egy csomag elemőzsiát is.

— Utnak indultunk. Másnap, amikor már messze jártunk a kolostortól, egyszerre körülfogtak, elszedték tőlünk a kapott pénzt és élelmiszert is, lehúzták rólunk minden ruhánkat és

A tragédiák sorozata itthon

— A határon elfogtak és tiltott határátlépés miatt három hónapra elzártak. A fogság komisz volt, de legalább kipihentem a fáradságos utazást. Aztán nem nyugodtam meg, amíg hazam értem Temesvárra. A régi lakásomra siettem. Ott idegeneket találtam. Kérdezősködtem a feleségem után és a lányom után. Nem tudtak róluk. Talán a tizedik helyen lehettem, amíg megtudtam, mi történt. A gyárban, ahol a feleségem és lányom dolgozott, lopás történt. Egy csomag munkásnőt letartóztattak. A feleségemet és a lányomat is. Kiderült róluk, hogy árthatlanok voltak és elengedték őket. Fe-

Hajsza az unoka után

— Mikor ezt megtudtam, kerestem a kis unokát a menhelyen, de ott nem volt. Megtudtam, hogy ottan elvitte egy szegény asszony, aki gyereket akart nevelni. Végvári volt az asszony, megtaláltam, de a gyerek már nem volt nála. Öt éves korában elvitték és a regába adták Romanatiba egy gazdához. Gyalog mentem el oda és megtaláltam a gyermeket. Hasonlít a lányomra. De az örömben keserűség vegyült. Az unokám egy szót sem tud magyarul. A kilenc éves fiú idegenül nézett rám és csak románul beszélt. Magammal akartam hozni, de nem adták. A községházán is jártam és ott azt mondták, "hozzak az árvaszéktől írást, hogy tényleg én vagyok a nagyapa és nevezzenek ki gyámnak." Hazajöttem, elmentem az árvaszékhez,

börkorbácsokkal verve a hátunkat, kergettek maguk előtt egészen az indiai határig, ahol magunkra hagytak. Napokig kóboroltunk ruhátlanul, éhesen, míg jólelkű pásztoroktól kaptunk rongyokat és ennivalót. Indiából elmentünk Afganisztánba, ahol éppen harcok folytak, majd Beludzsisztánba, Perzsiába és Arábiába. Elértünk ázsiai Törökországba, onnan hajósok irgalmából Konstantinápolyba. Akkor már csak heten voltunk. Bulgárián keresztül végre gyalogszerrel a mult évben eljutottunk Romániába.

leségem szégyenében felakasztotta magát. A lányom magára maradt, aztán husz éves korában megismerkedett egy Kis István nevű homokszedővel. Megesküdtek, boldogok voltak szegénységükben és egy év múlva megszületett a fiúgyermekük. És akkor történt, hogy a vöm, akit nem is ismertem, homokszedés közben egyszerre belebukott a Begába és megfulladt. Rózi lányom, akit a szülés úgy megviselt, hogy a szerencsétlenségkor még fekvő beteg volt, ettől még betegbb lett és nem is kelt föl többet. A város temetőjébe, az unokámat pedig a menhelyre vitték.

meghallgattak és mondták, hozzak állampolgársági igazolványt. Jártam fülhöz-fához, de hiába. Nem vagyok román állampolgár, mert 1925-ben nem jelentkeztem. Hiába magyaráztam, hogy én akkor messzi idegenben hadifogoly voltam. Hiába magyaráztam, hogy itt születtem és az apám magyár, apám is. Nem tudok kapni állampolgárságot és így nem tudom visszakapni az unokámat sem.

Elhallgat. Csüggedten, reménytelenül, tanácstalanul áll. Előszóba a bánatnak, a kétségbeesésnek. Ráncos kezével visszasimítja a homokjára hulló ősz haját, aztán sóhajva mondja:

— Kötélverő a nevem, bárcsak tudnék kötelet eszínálni, hogy fölakaszthatnám magamat!

Kubán Endre.

Néptelenek lennének

a temesvári rendőrség irodái, ha végrehajtanák az új rendőrségi törvényt

Temesvár, július 19.

A rendőrség újjászervezéséről szóló törvény január elsejével lép életbe és az addig való időt az előkészületek veszik igénybe. A temesvári rendőrprefektúrán a belügyminisztériótól érkezett rendelet alapján jegyzéket készítettek az összes tisztviselőkről és ez a jegyzék magában foglalja az illetők szolgálati és képzettségi adatait. A nyolcvanhárom rendőrszék között csak elenyésző számmal van jogvettségű ügy, ha csak az utóbbiakat hagyják meg szolgálatban, a rendőrprefektúra irodái valósággal elnéptelenednének. Erre azonban egyelőre nem kerül a sor, mert a régebben szolgáló tisztviselők szerzett jogait respektálni fogják és azok továbbra is megmaradnak állásukban. Olyan rendőrszék, aki elmult ötvenöt esztendő

és emiatt nyugdíjba kerül, mindössze kettő van a temesvári rendőrprefektúra létszámában. Három olyan van, aki elmult ötvenhárom éves és négy haladta meg az ötvenedik életévét. Nincsen kizárva, hogy ezeket is nyugdíjazni fogják, hogy ezzel helyet csináljanak az újonnan kinevezendő jogvettségű hűvő rendőrtiszteknek. Az átszervezés után is hivatalukban megmaradó jelenlegi rendőrtisztek mostani fizetésük meghagyása mellett új elnevezéseket kapnak. Így például a rendőrprefektus elnevezése kvesztor lesz a rendőrprefektus mellett működő igazgató címe pedig főtitkár. Altalánosítani fogják a komiszár elnevezést úgy, hogy azok a rendőrtisztek, akik jelenleg bármily más beosztásban is vannak, rendőrigazgatói címmel bírnak ezentúl szintén komiszár

rusok lesznek. A detektivek elnevezése kétféle lesz, detektív és agent speciál és valószínű, hogy ez az utóbbi lesz Temesvárott több. Egyelőre még bizonytalan, hogy a temesvári rendőrtisztek legtöbbje milyen beosztást kap, az a belügyminisztériumba felterjesztett kimutatástól függ, amelynek alapján tekintetbe veszik az illetők eddigi szolgálati éveit és iskolai képzettségét.

A fajcsődör

melyet vissza akartak szöktetni Magyarországra

Temesvár, július 19.

Tavaly Szilveszter éjjelén vakmerő tolvaj a paraci állami ménletelep istállójából elrabolt egy lovat, melynek értékét két millió leire becsülték. A sáros talajon a lónyomok Temesvár felé vezettek. Negrea Péter lovászmester és Vorzan Marin esendőrgemester üldözőbe vették a tolvajt. Temesvárról már autón folytatták a nyomozást és izgalmas kalandok után Pécskán tul közvetlenül a magyar határ közelében utóérték a lovat lovasával együtt, aki nem volt más, mint Macsányi Antal nevű csákovai származású cipészegéd. A lovat visszavitték az istállóba, Macsányit pedig letartóztatták. Úgyét tegnap tárgyalta a temesvári törvényszék. Macsányi elmondotta, hogy hat hétig lovasziú volt a paraci ménesben, onnan a rossz bánásmód miatt megszökött és Szegedre ment. Itt megismerkedett egy előtte ismeretlen egyenruhás emberrel, aki félmillió leit ígért, ha az értékes Noniust ellopja. Erre átjött a határon és elszöktette a lovat, melynek hat hétig ő volt ápolója. A törvényszék Macsányit három évi fegyházzal sújtotta. Macsányi a súlyos ítéletet a táblához felebbezte meg.

Heti részletre
vagy havi részletre
ajtók, ablakok, egyes butorok
valamint komplett hálók, konyhák
fenyőfából jótállás mellett
legolcsóbban
csakis R. WINKLER asztalosmesternél, Gyárváros, Buziási-ut 12. sz. a. (kettős villamos végállomásánál) kaphatók.
Ugyanott inasok teljes ellátással felvétetnek.

ZYKLON
kéksavgázzal
megsemmisítünk
Poloskát, Molyt,
Bölgét, Tetűt
azoknak petéivel együtt
PARASAN-nal
s.v.á.b.
és
ruszli rovarokat
SALVAREA
Mentőtársulat
2454 TELEFON 14-52

Csak a légzés adómentes

A demokratikus kormány siet visszamenőleg mindent megadóztatni, a régi adókat és illetékeket pedig felszóróltni

Bukarest, július 19.

(Saját tudósítónktól.) Popovici Mihály pénzügyminiszter — miként megírtuk — betérjesztette az adók és illetékek felemelésére vonatkozó törvényjavaslatot, amelyre a kamara kimondotta a sürgősséget és így a közigazgatási javaslat megszavazása után kerül tárgyalásra. A javaslat a következőket tartalmazza:

Az egyenes adók 1929 január elsejéig visszamenőleg tíz százalékkal magasabbak lesznek. Ezt az emelést az ingó értékek és fizetések után július elsejétől kezdve tervezi a javaslat. A fényüzési és forgalmi adókat július elsejétől ugyancsak tíz százalékkal emelik.

A bélyegilletékeket, amelyeket csak legutóbb husz százalékkal emeltek, a javaslat a már felemelt összeg után újlag tíz százalékos arányban kéri emelni a törvény megszavazása napjától.

Komplikált a javaslatnak a mozgóképszínházakra vonatkozó része. A javaslat szerint az összes mozgóképszínházak a huszonhat százalékos adón kívül külön fix éves adót fizetnek. Ezt az adót telt házat véve alapul általányosságban a terem befogadóképessége szerint állapítják meg. A városi kezelésben álló mozgóképszínházak az adónak a felét fizetik.

Még súlyosabb a közszükségleti és fogyasztási cikkek illetékének a felemelése.

A javaslat a felemelt illetékeket a következőképp állapítja meg: Kereskedelmi szesz után 8.50 lei és az érték után még külön husz százalék. A sör után 50, a cujka után 1.75, borpárlat, vagy bármilyen más erősebb tartalmu és égetett pálinka után 2.50, denaturált szesz után 0.50, parfümeikkek, kölnivizek gyártását célzó denaturált szesz után 5 lei, bor után 12 lei illeték fizetendő dekaliter-fokonként. Denaturált cukor kilója után 3, ecetesszenoia kilója után 6, nyers benzín kilója után 4.50, ipari és motorikus erők hajtására szolgáló benzín kilója után 2, desztillált petroleum kilója után 2.50 lei illeték fizetendő. Ezenkívül az itt felsorolt cikkek értéke után 5—20 százalékos érték utáni illetéket is kell leróni.

Az italmérési enedélyek után fizetendő illetékek 2500—200.000 lei között váltakoznak és az illeték nagysága attól függ, hogy helyiségért, amelyben az italt mérik, mennyi házbért fizetnek.

Kavéházak, klubok, cukrászdák, szállodák, vasuti vendéglők és a szőlőgazdák, akik kimérést tartanak, az illeték felét fizetik. A korlátolt italmérési engedélyek után községekben tízezer, városokban tízezezer leit kell fizetni. Ezen új illetékek életbeléptetését a javaslat július elsejétől visszamenőleg kéri. A javaslat utolsó szakasza kimondja, hogy késedelmes adófizetés esetén a kinstár az eddigi kilenc helyett tízezer százalékos késedelmi kamatot fog számítani.

Popovici miniszter javaslatán kívül

még egy javaslatot nyújtott be Vagaunescu képviselő. A javaslat szerint

a részvénytársaságok kötelesek az igazgatósági vagy felügyelő bizottsági tagoknak juttatott tantiemek

után speciális adókat fizetni;

és pedig ötvenezer leig tíz kétszáz ezer leig tízezer, ötszáz ezer leig husz, egy millió leig huszonöt és egy millió leig felül harminc százalékot. A két javaslatot a kamara együttesen tárgyalja

A bánági kormányzó Cigareanu Liviusz dr. jelenlegi temesi prefektus lesz

Bukarest, július 19.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A közigazgatási reformjavaslatnak küszöbön álló megszavazásával kapcsolatosan aktuálissá válik a tartományi kerületi igazgatók kinevezése. Kormány körökben máris találgatások folynak, hogy kiket fognak az új állásokra kinevezni. Már több listát is állítottak össze, amelyek közül a legtöbb esélye van a következőnek. Bukaresti tartományi igazgató lesz Camarasescu, kolozsvári Voicu-Nitescu, kiseneyi Pan Halipa, jassii Macarasescu György, csernovici Sau-

ciuc-Saveanu, temesvári tartományi igazgatónak Boeu Széver bánági miniszter van kiszemelve, aki azonban vonakodik az állást elfogadni. Amennyiben továbbra is ragaszkodni fog álláspontjához, ugy valamilyen követi állásra nevezi ki és tartományi igazgató — bucaresti forrás szerint — Cigareanu Liviusz dr. temestorontálmegyei prefektus lesz. Krajovára Potarcea államtitkár akarja a kormány tartományi igazgatónak kinevezni, azonban nem bizonyos, hogy ez a kinevezést elfogadja. Ebben az esetben Baculescu dr. doljmegeyi prefektus lesz a jelölt.

Tíz év előtti gyilkosság tettéseit most helyezték vád alá

Budapest, július 18.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tíz esztendő előtt a Rombach-utcában rablógyilkosság történt, amelynek tettéseit csak most sikerült elfogni. A rablógyilkosok behatoltak Brandl Izidor kereskedő lakásába és az ott talált Kis Etel tizenhét esztendőes eselédet meggyilkolták, Brandlék gyermekeinek, a négy éves Istvánnak és a hét éves Györgynek a száját betömték, hogy ne tudjanak kiabálni. Az utóbit még a szemétládaiba is begyömöszölték. Azután összeszedték a lakásban talált pénzt és ékszereket és eltűntek.

A rendőrség tíz esztendőn keresztül hiába nyomozott a rablógyilkosok után. Nemrég — mint megírtuk — megjo-

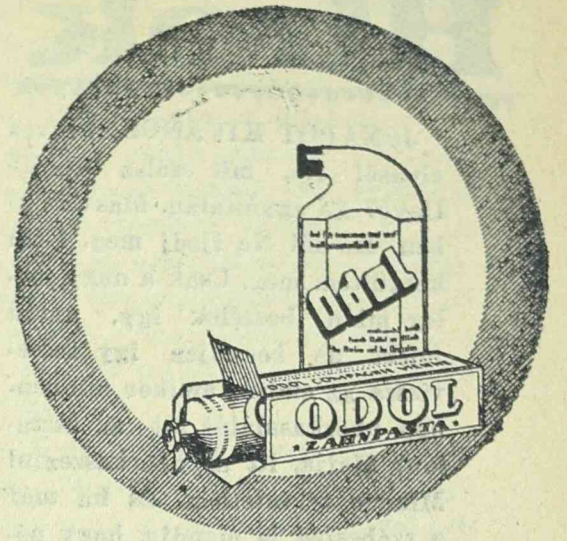
lent a rendőrségen Wallenstein Ödön pincér elvált felesége és elmondta, hogy a gyilkosságot és rablást Wallenstein Ödön, ennek fivére, Wallenstein Manó és Tóth Lajos állastalan fodrász követték el. Az aszszony elmondta, hogy volt férje bevallotta neki a rablógyilkosságot és beismerte azt is, hogy megleték, amikor Brandl Izidor és a felesége elmentek hazulról és akkor behatoltak a lakásba, amelynek kifosztását előre elhatározták. Mindhármukat letartóztatták és a megejtett nyomozás után az ügyészség egy rendbeli gyilkosság, kétrendbeli gyilkossági kísérletért és rablás miatt vádat emelt ellenük. Tegnap foglalkozott ügyükkel a vádtanárs és hozzájárult a vád alá helyezéshez.

A nyílt tengeren kigyulladt egy hajó, melynek utasai a hullámok között lelték halálukat

Konstanca, jul. 19.

A Fekete tengeren borzalmas hajó-katasztrófa játszódott le. Az Isa nevű egyiptomi petróleumszállító hajó Batumból Cospoli felé indult el. Zunguldaetól husz mértföldnyire eddig még ismeretlen okból a hajón robbanás történt. A robbanás lángjaitól tüzet fogott nemcsak a hajó bordázata, hanem a hajón levő összes gyulékony anyagok is. A hajón leirhatatlan pánik keletkezett. A kapitány, aki megőrizte higgadságát, hiába adta ki utasításait, azokat a legénység nem vette figyelembe és egymást a tengerbe hajigálva kereste a menekülés útját. Végre a tengerbe eresztettek két mentőesonakot és a helyekért valóságos verseny indult meg. Sokan a hajó legénysége és utasai közül uszva igye-

keztek életüket megmenteni. Alig hagyták el a hajót újabb és újabb robbanások hallatszottak az Isaról úgy, hogy — mint az utóbb kiderült, — a közeli kikötők parancsnokságai abban a hitben voltak, hogy a tengeren haredul. A hajó a nyílt tengeren elégett. A két esonakba szorult hajótöröttek sokáig hanyódtak a tengeren. Az egyik esónak felborult és annak utasai a tengerbe veszttek. Sokan az uszva menekülők közül is a hullámsírban lelték halálukat. Arra járó hajók vették fel a esónak menekültjeit, akik borzalmas részleteket mondtak el a rémes katasztrófáról. Nagyon sokan az utasok és legénység közül megőrültek. Az emberáldozatok számát még nem lehet tudni. Az anyagi károk millióra rug.

Fogalnak ápolására az Odol mellett csak az Odol fogpép jöhet szóba.

Mert az Odol fogpép tudományos kutatásnak és 30 éves tapasztalatnak eredménye. Az Odol fogpép segít megőrizni a fogak anyagát, alaposan megtisztítja őket és fertőtlenítő hatása.

Nincs jobb fogpép mint az Odol fogpép.

Falusi bál amely két ember halálát okozta

Temesvár, július 19.

Kettős gyilkosság vádjával terhelten állott a temesvári ítélőtábla előtt Pancotan Péter románszentmihályi gazdálkodó. Két év előtt ősszel a faluban nagy népnüppély volt, amely este a koresmában folytatódott. Pancotan Mészáros Józsefnél járt a táncot, amikor táncosnőjét elkérte Farkas Máttyás gazdálkodó. Ez Pancotan annyira indulatba hozta, hogy a zenekar emelvényére lépett, előrántotta revolverét és egymásután háromszor a táncolók közé lött. A golyók találtak és Dima György meg Vilim János gazdák holtan estek össze. Ezután Pancotan az utcára rohant, ahol szembetalálta magát Mészáros Józseffel, akire szintén rálőtt. Pancotan letartóztatták és a temesvári törvényszék tízenkét évi kényszermunkára ítélte. Tegnap a tábla elé került az ügy. Fehér Antal védő visszavonta a felebbezést, mire az ítélet jogerős lett és a tábla a közkegyelmi rendelet alkalmazásával Pancotan büntetését nyolc évre leszállította.

Őrült

le akarta löni az osztrák kancellárt

Bécs, július 18.

Amikor tegnap délelőtt Streerwitz dr. szövetségi kancellár eltávozott a Ballhausplatzon levő hivatalából, egy ember, aki addig a szemközti ház előtt állott, hirtelen feléje tartott és revolvert emelt rája. A készülő merényletet észrevette az ott posztoló rendő, odaugrott az ismeretlen emberhez és a revolvert kicsavarta a kezéből. Mikor a merénylet kérdőre vonták, az kijelentette, hogy nem akart a kancellárra löni, hanem csak a levegőbe, hogy így magára vonja a figyelmet. A rendőrségre vitték, ahol elmondta, hogy Leikner Antalnak hívják, foglalkozás nélküli szabósegéd és az volt a célja, hogy a kancellárt lelőjje, mert őt tartja felelősnek az ausztriai nyomorért. A merénylet megvizsgálták az orvosok és megállapították, hogy őrült. Elmeógyógyintézetbe szállították.

Hírek

JONAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó! No, mit szólsz hozzá? Ugye? És egyáltalán. Más különben. Ho-hó! Ne ijedj meg. Nem kergültem meg. Csak a nagy meleg mián beszélék így. Aztán miért ne beszéljen így összevissza az ember, amikor minden nap uborkasalátát lát az asztalon? Hejja, itt az uborkaszézon! Minden tekintetben. És ha már a szóbeszéd is mondja, hogy néha a kapanyél is elsül, miért ne történhetne meg az ilyen kánikulában, amikor minden kis pocolyában tengeri cápát fognak és a sok nyári kacsa csak úgy röpköd a levegőben, miért ne történhetne meg, hogy a vadrózsa lő? Lő bizony, kivált, ha a sajtóhiba is úgy akarja. Már pedig a Déli Hírlap tegnapi számában így akarta egy fatális sajtóhiba. Vadorzokról irtunk ekket, akik a Nadrág melletti erdőben megtámadtak egy vadászó tisztviselőt. A cikkben ott is szerepelnek a vadorzók, de a cikk címében a szedő kezének a nagy melegben a szedőszekrény fiókjában való eltévelyedése folytán vadrózsák lettek belőlük. Egyéb baj nem történt. Hogy te, kedves olvasó, mindjárt észrevetted, hogy valóban sajtóhibáról és nem lövöldöző vadrózsákról van szó? Persze, hogy észrevetted, hisz nem vagy vadrózsa. No, gyerünk a tuss alá. Meleg van. Tyü! Egyáltalán és általában. Negyven fok árnyékban! Hát még a napon!

SENZÁCIÓ

KÉPVÁSÁRI
Bámulatos olcsó!
RECORD, képernyőgyár, Józsefváros,
Hunyadi-ut 14. Telefon 14-33.
(3856)

— **Hoffmannsthal temetése.** Bécsből jelentik: A tragikusan elhunyt Hoffmannstal Hugó író a karlsburgi temetőben helyezték örök nyugalomra. Bécsben eltemetett fiát ekszhumálni fogják és apja mellé temetik.

— **Temesvár nem képviselteti magát a barcelonai kiállításon.** Jelentettük, hogy a város tervbe vette, hogy barcelonai kiállításra két képviselőjét tanulmányozás céljából kiküldi. Ettől az elhatározástól a város elállott, mivel az utazás nagy költséggel volna összekötve és semmi gyakorlati célja nincsen.

— **A halálraítéltek jól vannak.** Belgrádból jelentik: Megirtuk, hogy Belgrádban in contumaciam pört indítottak Pavelics Antal volt horvát képviselő és Peresics Gusztáv újságíró ellen. Mindkettő azzal vádolták, hogy Szófiában a macedón mozgalom vezetőivel a jugoszláv állameszmét sértő szerződést kötöttek és egy banketten Jugoszlávia ellen izgattak. A törvényszék több napi tárgyalás után most hirdette ki az ítéletet, amely mindkét vádlottra halálos. Pavelics és Peresics jelenleg Bécsben tartózkodnak.

— **Végre nyári hőség.** Budapesti tudósítónk telefonálja: A magyar fővárosban tegnap ismét nagy hőség volt. Már délelőtt harminc fokot mutatott a hőmérő, mely délután harmincöt fokig emelkedett. Temesvárott tegnap harminchat fok volt a meleg.

— **Fellnert szabadon bocsátották.** Abbaziából jelentik: Fellner András Henriket, miután sikerült alibit igazolnia, szabadon bocsátották. A rendőrség most Bauer Gusztáv berlini kereskedőre gyanakszik, aki a meggyilkolt Fellnernél sűrű levelezésben állott és akinek tudnia kellett, hogy tavaly Fellnerné mikor érkezett Bécsbe. A bécsi rendőrség megkeresésére Bauert Berlinben letartóztatták.

— **Külgyminiszter összeesküvése a sah ellen.** Londonból jelentik: Teheránban összeesküvést tartóztattak le, akik a perzsa saht és Riza khán miniszterelnököt akarták eltenni láb alól, hogy ismét az előző dinasztia kerüljön uralomra. Az összeesküvők élén Maseel Mirza herceg, külgyminiszter állott. Több magasrangú tisztet, akik szintén résztvettek az összeesküvésben, letartóztattak.

— **A német népközösség főtitkárának gyásza.** Mittermayer János dr. orvos a jugoszláviai Cilli községben hatvanhat esztendőskorában meghalt. Az elhunytban Schiller Ervin, a temesvári német népközösség főtitkára apósát gyászolja.

— **Katasztrófa a tengeren.** Konstancából jelentik: A Fekete tengeren a Volga nevű orosz hajó aknára futott és elsüllyedt. A hajó utasai és matrózai elpusztultak.

— **Levágott kéz a Begában.** Foch Janos Belváros Városházutcai lakos tegnap délután a Püspök-hid mellett halászott. Halászás közben furcsa tárgy került a hálójába. Amikor tüzetesen megvizsgálta, megállapította, hogy az egy emberi kéz, melyet egy téglára erősítettek. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy megállapítsa milyen körülmények között került a levágott kéz a Begába.

— **A tőzsdei törvényjavaslat csak őszre készül el.** Bukarestből jelentik: Több fővárosi lap és az erdélyi sajtó egy része közölte az áru és értéktőzsdék felállítására vonatkozó törvénytervezet szövegét. Madgearu miniszter kijelentette, hogy ezek a közlések nem felelnek meg a tervezet szövegének és a tervezet még el sem készült.

— **Csalás az eladott lakással.** Ungurean János Józsefváros Uri-utcai lakos feljelentést tett Ciociu Miklós ellen. Ungurean huszoneezer leiert megvette Ciociu Pacsirta-utcai lakását berendezéssel együtt. Ungurean a pénzt előre ki is fizette, azonban nagy volt a meglepetése amikor be akart a lakásba költözködni és azt teljesen üresen találta. Ciociu eltűnt Temesvárról. A rendőrség megindította a nyomozást kézrekerítésére.

* GÖTZL DENTIST külföldi utjáról hazatért s rendel ismét. Belváros, Zápolya-utca 1. (Szt. György-tér.) Német ház.

Legújabb modellek. Duszválasztéku raktár.

Haskötők, bebujós gummifűző, kombinéfűző, csipőformáló, melltartó, gummiharisnyák minden hosszúság és nagyságban.

Mérték utáni rendeléseket készít minden kivételben, mint e szakmában speciálsta

WEISSBERGER ELISE

modern hig. nőcikkék műterme

Temesvár-Józsefváros, Bul. Carol 15. (Hunyadi-ut és Küttl-tér sarkán)

— **Köszönetnyilvánítás.** A Déli Hírlap többször foglalkozott Bösze Emil volt mehalai cipész ügyével, aki súlyos betegséggel a kórházba került, majd meghalt és özvegyet és öt gyermeket hagyott hátra. Bösze Emilné köszönetet mond mindazoknak, akik mostoha sorsában támogatták és értesíti jóakaróit, hogy a Bem-utca 11. szám alá költözött, ahol cipésműhelyt nyitott. A műhelyben olcsón, jól és tartós anyagból készítenek cipőt és vállalnak javításokat is. Bösze Emilné kéri jóakaróit, hogy öt megrendeléseivel támogassák.

— **A temesvári munkafelügyelő súlyos balesete.** Könnyen végzetessé válható baleset érte Hanes temesvári munkafelügyelőt. Gyertyámoson járt, ahol résztvett a téglagyári munkásoknak a gyár igazgatóságával folytatott tárgyalásain és a tárgyalások sikeres befejezése után Pirovsky Károly szakszervezeti titkár kíséretében kocsira szállott, hogy a vasuti állomásra hajtasson. A lovak valamitől megvadultak és elragadták a kocsit, amely felfordult. Hanes munkafelügyelő olyan szerencsétlenül esett ki belőle, hogy agyrázkodást szenvedett és most a lakásán betegen fekszik. Pirovsky Károly kisebbmértű zúzódásokkal menekült meg.

— **Nagyváradon is megverték a kairókat.** Nagyvárad tudósítónk telefonálja: A Kairó válogatott tegnap délután játszott a Nagyvárad Atlitkai Club csapatával. A kairói csapat 2:1 arányban a nagyvárad labdarúgóktól vereséget szenvedett. A féldő eredménye 1:0 volt. A mérkőzést négyezer ember nézte végig. A kairókat szép játékuuk mellett sokkal gyengébbeknek bizonyultak ellenfelüknél.

Halászat és horgászat cikkek

mindenféle árban kapható **Kecskeméti** cegnél Temesvár.

— **Halálra gázolta saját kocsija.** Csákovárról jelentik: Ferkó István hatvanöt esztendőskor gazda gabonát szállított haza a mezőről. Ferkó a magasra rakott kékék tetején ült, amelyek a gyors hajtás következtében csuszni kezdtek és Ferkó István fejével lefelé a lovak közé bukott. A nehéz kocsikerekei átmentek az öreg gazdán, aki olyan súlyos természetű sérüléseket szenvedett, hogy néhány óra alatt kiszendett.

— **Az új postarendelelet értelmében,** amely ma lépett életbe, a postahivatalok ezentúl csak 10 kgr. súlyig továbbíthatnak postacsomagokat. Ezzel szemben fehéjük a kereskedők figyelmét, hogy az országos COLLI-EXPRESS csomag forgalmi társaság továbbra is elfogad csomagokat 5-től 100 kgr. súlyban az ország területére való továbbításra, melynek timisoarai irodája Altmann Lajos cégnél (Strada V. Alexandri No. 8, telefon 22 52) van.

— **A gyújtogató cséplőgép.** Tegnap délelőtt tizenegy órakor Ujkisodán cséplés közben nagy tűz támadt. A tűz úgy keletkezett, hogy a cséplőgépből kipattant egy szikra és felgyújtotta a közelben levő kékveteket. A temesvári tűzoltóság négy perc alatt a helyszínén volt és elfojtatta a tüzet, mielőtt az még nagyobb kárt okozhatott volna.

Pályázat

L

A Temesvár-belvárosi római kath. hitközség ezennel pályázatot hirdet

karvezetői, kántori és orgonista állásra

A megválasztott kötelessége:

1. 8—12 tagból álló vegyeskarrt szervezni, tanítani és vezetni

2. Naponként a reggeli fél 8 órakismisén, felváltva magyarul és németül énekelni.

3. Vasár és ünnepnapokon a kétcsendes ifjúsági szent misén kívül latin nagymisét énekelni, vagy dirigálni és orgonálni.

4. Vasár- és ünnepnapok délutánján litániát énekelni (magyarul és németül).

5. Temetéseknél, requiemeknél közreműködni.

A kántor illetményei tekintettel arra, hogy naponként csak egy óra hosszat van elfoglalva, havi 400 lei készpénzfizetés, a kántorföld haszonélvezete (most még csak 4 hold) stola-jevedelem (temetésekből, requiem-ekből).

Pályázók magyar és német nyelven irt folyamodványukat f. évi augusztus 5-ig nyújtsák be a temesvári belvárosi r. k. hitközség címére (Plebánia hivatal). A folyamodványban pályázó adjon számot vallásáról, családi állapotáról, képzettségéről, eddigi működéséről.

Megfelelően képzettek egy később megállapítandó napon próbaelőadásra kötelezik magukat.

Az állást az egyháztanács választás utján tölti be.

Megfelelően képzettek Temesvárott elég alkalmat találnak, hogy zenei tudásukat mint zene- és énektanár, dalárdavezető, orgonahangversenyek tartásával bőven gyümölcstetthessék.

Templomunk orgonája nagy és tökéletes három manuális műremek Temesvár, 1929 július 14.

A hitközség elnöke

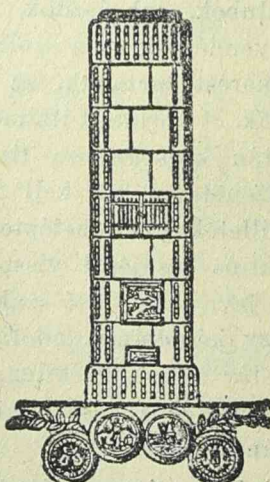
Ha szép akar lenni!

használgassa KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-derit, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárán, a „Fekete Sas-hoz”, L. Szentgyörgy-tér.

Pucher András

Cserépkályahagyár

Timișoara-Iosefin
Strada I. C. Bratianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár
Cserépkályha és kandallókban
Tűzhely és tűzhelycsempék
fehér és különböző más színekben
Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok
Chamottetégla és 2358
Chamottelisz.

Repülés a holdba

Egy amerikai egyetemi tanár kísérlete, mely azonban kudarcot vallott

Newyork, július 18.

A tudósokat régóta foglalkoztatja a szomszédos bolygókra való repülés problémája és sok elme töpreng évtizedek óta, hogyan lehetne Verner Gyula fantasztikus eszméjét megvalósítani és a Földről a Holdba kerülni. Ezek között évek óta sokat írtak a lapok Goddard egyetemi tanárról, aki azt állította, hogy a világűrbe való utazást esakis kilőti rakétával lehet megoldani, amelyet aztán a beléje épített torpedó hajt tovább. Goddard tanár már tavaly hirdette, hogy ebben az esztendőben végrehajtja kísérletét. Ez most Worcesterben óriási nézőközönség előtt meg is történt. A kísérletnél jelen voltak tudósok, aviatikusok, újságírók és igen nagy számban érdeklődők. Goddard tanár egy erre a célra épített negyven méter

magas torony tetejéről sütötte el holdrakétáját, amelyen tizenkét esztendőig dolgozott és amelyről meg volt győződve, hogy tökéletes. Nehány nap előtt ugyancsak nagy hallgatóság előtt tartott előadást rakétájáról, bemutatva rajzait és számításait amelyekkel megdönthetetlenül bizonyította, hogy a rakéta tényleg a holdig fog repülni. Azonban más az elmélet és más a gyakorlat és Goddard rakétája, amely ezer lábíg szépen feljutott, ott egyszerre felrobbant és darabjai égve zuhantak vissza a földre. A rendőrség és a tüzoltóság, amely elővigyázatosságból jelen volt, azonnal akcióba lépett és így elkerülhető volt minden baleset. Goddard tanárt a felsülés nem kedvetlenítette el és kijelentette, hogy új holdrakétát épít. Szerinte nem az ő számításaiban, hanem a rakéta anyagában volt a hiba.

— **Egy anya elásta ujszülött gyermekét.** Nagybecskerekéről jelentik: Nagy érdeklődés mellett tárgyalta tegnap a nagybecskereki törvényszék Lakatus Eva cigányasszony bűnperét, aki a vádszerint 1929. májusában ujszülött gyermekét zsebkeendőjével megfojtotta és azután elásta. A huszonnégy éves fiatalasszony beismerte borzalmas bűnét, de elmondta, hogy a gyilkosságot Spitz Katalin szülésznő rábeszélésére követte el. A bíróság Lakatus Evát három havi fogházra ítélte. A szülésznő ellen elrendelték a vizsgálatot.

* **Peronospora fecskendők és ezek alkatrészei, oltógummi, gummicsövek, kertszerszámok** leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

— **Anyakönyvi hírek. Születtek:** Mezei Karola, Oanca Konstantin, Lázár Jenő. **Meghalt** Trauenhoffer Julia tizennégy esztendőskorában.

— **Elítélt iskolaigazgató.** Nagyszentmiklósról jelentik: A nagyszentmiklósi járásbíró tegnap tárgyalta Bucurescu volt Averescu-párti képviselőnek Mihaiescu István perjamosi iskolaigazgató elleni perét. A decemberi választási harc idején Bucurescu, aki perjamosi liceumi igazgató és egy hetilap szerkesztője, lapjában Mihaiescúról cikket írt, amely miatt az annyira felindult, hogy az utcán Bucurescut becsületsértésekkel halmozta el és tetteleg is inzultálta. A nagyszentmiklósi járásbíró ezért tegnap Mihaiescu Istvánt tizenkétezer lei pénzbüntetésre ítélte.

— **A vonat elgázolt egy juhnyáját pásztorával együtt.** Bukaresti tudósítónk telefonálja: Az elmúlt éjszaka a Bukarest és Galac között közlekedő személyvonat a nyílt pályán elütött egy juhnyáját. A vonat a pástort darabokra tépte, ugyancsak számos juh is. A vonat az alája került nyáj miatt három részre szakadt és több óráig tartott, amíg a vonat folytathatta útját.

* **Ha szereti egészségét, csakis természetes vegytiszta buziási szénsavval telített »HERCULES« szikvizből igyék.** Cim: Hercules szikvizgyár, Temesvár-Erzsébetváros Str. Jon Vasii (Rezső-utca) 1. szám. Telefon: 20-22.

— **Az idegenforgalom óriási jelentőségű kérdését** Magyarországon is kezdi azzal az érdeklődéssel kezelni, ami kijár minden nagyhorderejű ügynek. Az utolsó hónapokban érezhető Magyarországon is, hogy emelkedőben van az idegenforgalom. Az idegenforgalom emeléséhez sok minden szükséges, így elsősorban a jó szállodák kényelme, tisztaság olesó árért, ez minden idegennek, de vidékieknek is első követelménye. Ebből a szempontból is nagy haladás mutatkozik. Így rendkívül sok díszeteket és elismerést kapott egy budapesti szálloda, amelyik körülbelül egy évvel ezelőtt nyílt meg és a ragyogó tisztaságot az európai kényelemmel párosítja. A Keleti pályaudvarral szemben a Baross-téren lévő Központi Szállodáról van szó, amely szinte páratlan módon ékeskedik mindeme erénnyel.

— **Tűz egy gyárban.** A Preyer-utcában levő Auscher-féle kötő és szövőgyárban tegnap délelőtt tűz ütött ki. A gyár munkásai a tüzet azonnal észrevették és értesítették a józsefvárosi tüzoltóságot, melynek csakhamar sikerült a tüzet lokalizálnia. A kár elenyészően csekély. A tűz oka ismeretlen.

— **Az ellopott kelengye.** Pugel Dezső dr. bécsi tanár három évvel ezelőtt nősült Temesvárról. Neje kelengyéjének nagy részét ládában elcsomagolta és Gyárváros, Bárány-utca 14. számú ház padlásán elraktározta. Tegnap azután kellemetlen meglepetésben volt része dr. Pugel Dezsőnek, aki azért jött Temesvárra, hogy holmiját Bécsbe szállítsa. Amikor felbontották a ládákat, azok üresek voltak. A kár meghaladja a tízezer leit.

— **Részegen a Temesbe ugrott.** Lugosról jelentik: Tegnap délután hat órakor a Temes partjáról egy ittas katona a folyóba ugrott. Amikor fulladozni kezdett, meggondolta magát és kiúszott a partra. A rendőrség igazoltatni akarta az öngyilkosjelöltet, mire ez ismét vissza akart ugrani a Temesbe. Társai azonban újat állották és a kaszányába kísérték.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conductorul prin Timisoara.)**

Temesvárott megalakult a Romániai Magkereskedők Országos Szövetsége. A gyűlésen megjelentek az ország minden részéből az érdekelt kereskedők, számosan pedig levélben jelentették be csatlakozásukat. Klein Vilmos dr. ismértette az egyesület céljait. A szervezet elnökéül Alföldi Pált, az aradi Mezőgazdák Kereskedelmi részvénytársaság igazgatóját választották meg. Ezenkívül választottak egy hét tagból álló végrehajtó bizottságot.

— **Gyilkos nők a temesvári fogházban.** Megirta a Déli Hírlap, hogy S o m o r j a i Anna jozseffalvai asszony, V i g Piroska nevű sógornője segítségével megölte C s e r n i k Mária hatvankilenc éves nőt. S a f i r e s e u vizsgálóbíró letartóztató végzését tegnap tárgyalta a temesvári törvényszék és harminc napra megerősítette a vizsgálóbíró által elrendelt vizsgálati fogságot. A két nő egykedvűen vette tudomásul a döntést.

Megszűnt forgalmi korlátozás a Lugos—marosillyei vonalon. Lugosról jelentik: A Lugos—marosillyei vasutvonalon a forgalmi korlátozás megszűnt. Ezen a vonalon huszonnégy tonna sullyal megrakott teherkocsik újból közlekednek.

* **Annabál Buziásfürdőn.** A fürdőigazgatóság f. évi július hó 27-én nagyszabású, zártkörű, jótékonycélu „Annabál” rendez a gyógyterem összes helyiségeiben. Kezdeté este 10 órakor. Belépőjegy csak meghívó ellenében kapható.

— **Drágán megfizetett piros igazolvány.** S z e g e d i S a n o r nemesség ez év januárjában egy piros igazolványt talált, amelyen a név már nem volt látható. Szegedi az igazolványt a saját nevére igazította ki. Egy razzia során a rendőrség közegei leleplezték a hamisítást és letartóztatták. Szegedi azóta a temesvári ügyészségi fogház lakója és közokirathamisítás miatt a tegnap megtartott tárgyaláson a bíróság hat havi börtönrre ítélte.

BUKARESTBEN

DÉLI HIRLAP

a következő helyeken már a korai reggeli órákban kapható:

Calea Victoriei és Bulevard Elisabeta

keresztződésnél mindkét kioszkban

Az állomás előtt

levő két kioszkban

Bulevard Elisabeta

a Princiar-szálló előtt

Calea Victoriei

az Athenée Palace előtti kioszkban

Calea Grivitei

végén, az államvasutú műhelyek előtt levő kioszkban

Piccadilly és Transylvania

vendéglőkben a magyar káncsnál.

Kérje mindenütt a Déli Hírlapot, mert a bányások leggyorsabban ebből a lapból értesülhetnek az ottani eseményekről.

BUKARESTBEN

Rádió

Műsor:

Péntek, július 19. Budapest. 9 óra 15: Szmirnoff Szergej orosz balalajka zenekarának hangversenye. 12 óra: Hangverseny Csillag Erzsébet és Bodó Imre közreműködésével. 4 óra: Ritók Margit felolvas meséiből. 5 óra 15: Kalmár Tibor zenekarának hangversenye. 7 óra: A városi színház tagjaiból alakult kamarakórus hangversenye. 8 óra 30: Katonazene. 10 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Hangverseny. 7 óra 45: Humor a dalban, előadja Randler Rudolf, kamaranékes. 6 óra 40: Kamarazene. **Belgrád.** 6 óra: Kvartett. 8 óra 20: Népdalok. 9 óra 40: Hangverseny. **Berlin.** 5 óra: Zene. 8 óra: Hangverseny, utána tánczene **Brünn.** 12 óra 20: Hangverseny. 4 óra 30: Hangverseny. 7 óra 5: Fuvóze. 8 óra 45: Dalok. 9 óra: Operettzene. **Breslau.** 8 óra 15: Zenekari hangverseny. **Frankfurt.** 12 óra 15: Gramofonzene. 5 óra 25: Hangverseny. 8 óra 30: Bécsi operetteest. **Hamburg.** 5 óra: Zenes gyermeke. 6 óra: Zene. 8 óra: Drei arme kleine Mädel, operett. **Katowitz.** 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 35: Hangverseny. **Leipzig.** 12 óra: Gramofonzene. 4 óra 30: Hangverseny. 9 óra: Liszt hangverseny. 10 óra: Tánczene. **Milánó.** 5 óra: Jazz. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 11 óra: Jazz. **München.** 12 óra 35: Mikrofonnal a bajor erdőben. 4 óra: Hangverseny. 6 óra: Gramofonzene. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 20: Hangverseny közvetítés a Bremen oecánjáró fedélzetéről. **Stuttgart.** 4 óra: Hangverseny. 8 óra 15: Szerenád-est.

Szombat, július 20. Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Cigányzene. 5 óra 10: A Kisfaludy-Társaság irodalmi délutánja. 1. Versek. Irta és felolvassa Szabolcska Mihály. 2. Elbeszélés Irta és felolvassa Kenedy Géza. 6 óra Gramofonzene. 6 óra 30: A fővárosi zenekar hangversenye. 8 óra: Vigjáték előadás a Studióból: Nyári zivatar. 10 óra 30: Hírek, utána cigányzene. Bécs. 11 óra: Hangverseny. 4 óra: Hangverseny. 5 óra 45: Mesék kicsinyeknek. 6 óra 15: Kamarazene. 7 óra 30: Hammerling-est. 8 óra 15: Stolz Robert: Eine einzige Nacht című operettjének előadása. **Berlin.** 5 óra: Zene. 8 óra 15: Amin Berlin sir és amin nevet. Énekes vigjáték. **Brünn.** 12 óra 20: Hangverseny. 7 óra 5: Hangverseny. 9 óra: Tánczene. **Breslau.** 4 óra 15: Rádiótrió. 7 óra 30: Gilbert Jean: Polnische Wirtschaft című operett előadása. 10 óra 30: Tánczene. **Frankfurt.** 4 óra 30: A heidelbergi ünnepi játékok megnyitása. 8 óra 15: Kabaré. Karinty Frigyes: Dasselbe in Mann című tréfája. 10 óra 45: Nelson-kabaré, utána tánczene. **Hamburg.** 5 óra: Mozart—Beethoven—Brahms-hangverseny. 8 óra 15: Tánczene. **Katowitz.** 4 óra 20: Gramofon. 8 óra 30: Hangverseny. 10 óra 45: Tánczene. **Langenberg.** 5 óra 35: Gramofonzene. 8 óra: Vidám est. **Leipzig.** 4 óra 30: Hangverseny. 10 óra 30: Kabaré és tánczene. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 11 óra 15: Jazz. **München.** 12 óra 30: Hangverseny. 4 óra: Trió. 6 óra: Mandolin-hangverseny. 8 óra 35: Hangverseny, utána tánczene. **Stuttgart.** 12 óra: Gramofonzene. 8 óra: Tarka est. 9 óra 30: Zenekari hangverseny. 10 óra 45: Zenekari hangverseny.

Irodalom

Singer Jakab dr.:

Temesvári rabbi

A fólió-alaku és hatvannégy oldalra terjedő könyv egyszerű, de tetszetős köntösben, szerényen lép a közönség elé. Pedig ennek a könyvnek nincsen oka arra, hogy szerénykedjék. Mert nem pusztán életrajzok gyűjteménye ez, hanem sokkal több. Amikor a szerző a tizenhétéves és tizenkilencedik században élt temesvári rabbi emlékét idézi az olvasó elé, nem éri be azzal, hogy felsorolja: mikor születtek az egyes rabbi, hol végeztek és milyen híres emberek mellett tanulmányokat, mikor kerültek Temesvárra, hogyan működtek itt és áldásos élet után mikor hunytak el. A szerző nem elégszik meg ezekkel az adatokkal a felsorolásával, hanem azokat olyan körítéssel tálalja az olvasó asztalára, hogy ott perog az érdeklődő előtt a temesvári zsidóság elmúlt két századának története. Korrajz ez a könyv és mint ilyen igen becses. Egy része ez a könyv Temesvár város általános történetének. A temesvári zsidóság amióta a városba telepedett, jobban rosszban mindig hűségesen vette ki a részét a lakosság közös sorsából, örvendezett az örvendezőkkel, busult a busulókkal, dolgozott a dolgozókkal. Egy volt a temesvári zsidóság érzésében és törekvésében, becsületben és jószívűségben a többi lakókkal, csak éppen hitben különböztek tőle. Apáik hitéhez kitartással ragaszkodtak mindenkor, vallásosak voltak, nemcsak szóval, hanem cselekedettel és meggyőződésből, áldozatosak voltak. A temesvári zsidóság lendülettel vette ki a részét a város fejlesztésében, gyarapításában, kereskedelmének és iparjának felvirágoztatásában, társadalmi színvonalának emelésében. Pártolta az irodalmat, színházat, képzőművészetet, támogatta azt, ami szép, jó és nemes, segítette a szociális és emberbaráti intézményeket, más vallású templomok és iskolák létesítésére is alakozott, kéri kezét soha nem utasított el és nem zárta el ajtaját-szívét-zebet bármely vallású koldus elől. Nem minderről ír a könyv, amikor a temesvári rabbirol szól és megírja a rabbi hiteinek a történetét, hanem ezt minden elfogulatlan ember maga állapítja meg, amikor Singer Jakab dr. gyarvárosi főrabbi könyvét olvassa. A könyv első mondata az, hogy Temesvár régi és nagymultu zsidó hitközség. Aztán kimutatja, hogy már a török hódoltság idejében laktak itt zsidók és azután végigvezet a történetükön. Sorra megismerjük a nagytudományu temesvári rabbi működését, bámuljuk nem egyiküket és tisztelettel hajtjuk meg fejünket a csudahatalmu Oppenheim Dávid alakja előtt, akinek sírjához zsidók és keresztények egyforma tömegekben zarándokolnak, hogy bajaikban segítségét kérjék. A könyvet egy sereg illusztráció és a temesvári zsidóságnak legrégibb — 1739-ből való — összeírása egészíti ki. Singer Jakab dr. főrabbi, akinek már számos értékes írásmunkája jelent meg, ezzel a könyvével hasznos olvasnivalót adott a komoly közönség kezébe és későbbi történetírók részére összesített forrásművet alkotott. **Kubán Endre.**

adásra, azzal az óhajjal fordultak igazgatóságához, tüzze ki vasárnap tere is ezt a káprázatos operette-re mert hétköznapon nincs alkalom színházba menni. Az igazgatóság gedett e tömeges kérésnek s így vasárnap délután 5 órakor is, este 9 órakor is a „Miss Amerika“ kerül színpadra. A Miss Amerika összes előadására árusítja már a pénztár a jegyet.

Gyermek előadás. Temesvár egész gyermekvilága ott lesz szombaton délután a színház nézőterén. Ezen a délutánon kizárólag a jó gyermekek számára fognak játszani a színházban. Mérsékelt helyárrakkal fog színpadra lépni a „Hófehérke és a hét törpe“ mű látványos, táncos mesejáték. A gyermekekről tanácsos előre gondoskodni.

Heli műsor:

Pénteken, július hó 19-én este 9-10 órakor: Miss Amerika. (8-adszor.)

Szombaton, július hó 20-án d. u. 6 órakor: Hófehérke és a hét törpe. (Gyermek előadás mérsékelt helyárrakkal. Tündéri, látványos, énekes, táncos mesejáték a gyermekek részére.)

Szombaton, július hó 20-án este 9 órakor: Miss Amerika. (9-edszer.)

Vasárnap, július hó 21-én d. u. 5 órakor: Miss Amerika. (10-edszer.)

Vasárnap este 9 órakor: Miss Amerika. (11-edszer.)

Hétfőn, július hó 22-én este 9 órakor: Miss Amerika. (12-edszer.)

Közgazdaság

Az ekszpresszre egész Londonig lehet közvetlen jegyet kapni. Bukarestből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság hosszabb tárgyalások után megállapodást létesített a külföldi vasutakkal és ezek szerint az Aradon át közlekedő Orient okszpresszvonatra bármely állomáson rendes valutaárfolyam adnak ki jegyet Pozsony, Baden-Baden, Karlsruhe, München, Salzburg és London állomásokra. Ezek a helyek direkt vagonnal átszállás nélkül érhetőek el.

Állami utazók. Bukarestből jelentik: A hivatalos lap legújabb száma érdekes szabályrendeletet közöl. A kereskedelemügyi miniszteriumban most dolgozták ki azt a tervezetet, amely szerint az állami tulajdonát képező üzemek ügynököket és utazókat alkalmazhatnak. A szabályrendelet közli, hogy ezek az utazók szerződéses viszonyban állnak az állammal és az eladott áruk után éppenugy megkapják a jutalmot, mint a magánvállalatok utazói. Az állam főleg az ásványvíz, bányatermékek eladására alkalmaz majd utazókat. Legközelebb megjelennek a feltételek, amelyek mellett az ipari és kereskedelemügyi miniszterium ezeket az utazókat szolgálatába fogadja.

A budapesti tőzsde jegyzése. (Július 18.) Leszámitolóbank 92, Kereskedelmi Bank 115,5, Angol Magyar Bank 93, Magyar Hitel 79,5, Pesti Hazai 200, Drasche 12, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 11, Rima 93,4, Salgó 51,5, Általános Köszén 703, Beocsini 220, Nasici 16, Spodium —, Szikra 225, Ganz 10, Magyar cukor 125,5, Délcukor 10, Lipták —, Egis 145, Nova 36, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Színház

Műsorváltás a Miss Amerika sikere miatt. A kolozsvári színház azt remélte, hogy a hat hétre tervezett vendégjátéka alatt egyetlenegyszer sem lesz kényszerítve műsorváltásra. Nem is lett volna változás a kitűzött műsorban, ha a közönség óhaja nem parancsolt volna egy változtatást.

Vasárnap délutánra eredetileg is a Miss Amerika volt kitűzve, estére pedig a Három a kislány előadását tervezték. Megtörtént azonban az, hogy a Miss Amerika délutáni előadására úgy kapkodják a jegyeket, mintha premier lenne s rengetegen, akik nem tudtak jegyet kapni a délutáni elő-

Olcsó bevásárlás

növeli a forgalmát és nyereségét! Ezért látogassa meg

1929. augusztus 25-től

a lipcsei őszi mintavásárt

Kedvező bevásárlási lehetőséget nyújt!

Minden érdeklődőnek postafordultával válaszol

Leipziger Messamt, Leipzig

[vagy a mintavásár tb. képviselője]

Angerbauer Jenő, Timisoara-Temesvár I., Str. Praporgescu 3.

Próbihirdetések

gy szó ára három lei, vastag vel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresők-tíz szóig husz lei. hirdetési díj minden egyes eset-előre fizetendő.

előfizetőink abban a kedvezmény-részesülnek, hogy az utolsó elő-tési nyugta felmutatása ellenében vonkint egyszer díjmen-en közölhetnek egy tíz szóig ter-5 apróhirdetést.

Allást keres

Perfekt román, magyar
lligens leány üzletben vagy gyer-
k mellé állást vállal. Ujkisoda, X.
a 6. (4130)

Bejárónői állást
esek. Főzést önállóan vállalom. Cim
iadóban. (4011)

Főzni tudó minden
st keres kisebb családhoz. Cim a
dóban. (4009)

Adás-vétel

Garnitúra
anyluszterek, lámpák, konzoltükör,
talok igen olcsón eladók. Strada
rthelot 31. Soffőriskola. (4095)

Írógép
carban, látható írással, olcsón eladó.
auber, Timisoara, Str. Paul Chine-
l 5. (4128)

Világos hálószoba
örmekabát középtermetre eladó. Frei-
orf, Leitenbor utóda. (4129)

Motorbicikli
lewand gyártmány eladó. Szabó-
ühely átadó. Cim: Háromkirály-u. 25.
(4134)

Élelmiszer- és gyümölcsüzlet
Gyárvaros forgalmas helyén, jól be-
zetve, családi okok miatt jutányosan
adó. Ügynökök díjaztatnak. Cim a
adóban. (4122)

Világos új hálószoba
téttel, asztal székekkel s más apró-
g jutányosan eladó. Ujszabadfalu,
észáros. (4133)

Élelmiszerüzlet
inden elfogadható árért sürgősen
adó. Cim: Timisoara II., F8-u. 54.
(4123)

Ó-német háló
bedlőasztal, divány és konyhaberen-
zés eladó, esetleg 2 szobás lakással
együtt a Gyárvarosban. (4131)

Barna zongora
vid, jókarban 30.000 leiert eladó.
im: Kossuth tér 4, I. em. Tel. 111.
(4088)

Csereznyefa hálószoba
adó. Koterla János, Temesvár-Gyár-
áros, Potyka-u. 7, Farkas-utca végén,
(4121)

Stráfkocsi
gy kicsi és egy nagy, egy homok-
tó, ugyszintén használt autók eladók.
erlmutter, Hunyadi-ut 46. (4092)

A legjobb világmárkás zongorák
**BÖSENDORFER-GROTRIAN-
STEINWEG**
és. különböző bécsi gyártmányu
zongorák és pianinók kedvező
részfizetési feltételek mellett
csakis Timisoara, Zongoraterem.
Piata Traian (Kossuth-tér) 4. sz.
(2521) telefon 111 kaphatók

Uj Register Kassza
utányosan eladó, tanuló felvétetik.
Suttmann divatüzlet, Belváros, Hunya-
li-utca (4137)

Lakás

Szép utcai szoba
onyhás lakás augusztus 1-ére kiadó,
gyanótt különféle butoradarok eladók.
gyárvaros, Távirda-u. 28. (4127)

**A SZENVEDÉLY
TÜZÉBEN**

írta: PAUL REBOUX

A Déli Hírlap jogositott regényközlése

L
Senki sínes Sevilleban, aki nem is-
merné Ramon Nunnez táncos kávé-
házát az „Andaluzia örömeihez”.

Nem messze van a piactól, a Pesca-
déria téren, a San-Salvador templom
háta mögött.

A nappali órákban vidékies esőnd-
ben pihen ez a tér.

Minden ablak be van zárva. Egy tür-
kizzöld redőny mégis kiugrik néha, s
előbukkan egy keletiesen festett, fe-
kete frizurás fej, melyen egy szegfű
piroslik. Aztán a függöny falemezei
halk esattanással visszahullanak.

Hanem mikor a hőség szünni kezd,
felhúzzák a függönyöket, kitarják az
ablakokat.

Sevilla minden tulfutott tüdejével
liheg és forró lehellete száll az ég felé,
melybe, a szunyoghálószerűen áttetsző,
kavargó szédületből, felnyújtózik a
Giralának utolsó sugártól rózsás ha-
rangtornya.

Egy szép napon Roman Nunnez,
amint éppen ajtót nyit a délutáni pi-
henő után, azt hallja, hogy halkán szó-
lítják:

— Senorito... bocsanat seniorito...
Nem volna szüksége egy táncosnőre?
— Mi az, kiesikém? Szeretnél belépni
hozzám?

Ramon, részvétellejesen, kissé köteke-
dő pillantással méregette a gyermeket,
aki megszólította. Ugyancsak nyomo-
ruságos kis gyereklány volt. Egy sál-
formán viselt, ócska kendő fogta kö-
riül a vállát, mely a földig esüngött,
mint valami barna fejben végződő hit-
vány kis tok. A fénytelen arcbor még
jobban kivillantotta a halánték felé
emelkedő hosszás metszésű szemeket,
amelyeknek kis fehérje, amit a nagy
szembogarak meghagytak, mintha ké-
kes gyöngyházfényű lett volna. Lesi-
mitott, s fejbubujára halmozott haja
gömbölyű kontyba esavarodott, melybe
virág volt tűzve.

A zömök, jól megtermett, kövérkés
Ramon nézegette; aztán tovább kér-
dezte:

— Hány éves vagy?
— Szent Lajos napján leszek tizen-
három.

— A neved?
— Estrellita.

— Tudsz táncolni?
— Sevilleai vagyok. — felelte a gyer-
mek.

— Most miből élsz?
— Csak akad valami... Néha gyé-
kény-kosarat fonok... Ha van egy
kis pénzem, narancsot, vagy virágot,
vagy rákokat veszek, aztán eladom...

— Hát az apád nem tart el?
Estrellita pattintott az ujjával:

— Az apám... Isten tudja, kieso-
da...
— No és az anyád?

A kicsi lebiggyesztette a száját és
összeráncolta a szemöldökét; az orrcim-
pái kitágultak:

— Oh, az!... Nézze, mit csinált teg-
nap.

Heves mozdulattal felfődte a vállát
és lehuzva az inget, megmutatta sáf-
rányszínű bőrén a vörös nyomokat.

— Lássá... Itt van még a nyoma!
Igen, husággal ütött! Az egész teste-
met ilyen vörösre veri... De nekem
nem kell többé ez az élet. Vegyen ma-
gához, seniorito, meg lesz elégedve...

Ramon nevetett, amitől kettős toká-
ja nekiduzzadt.

— Szegényke! Táncolni szeretnél, ta-
nulás nélkül? Csakhogy artistát csinál-
ni valakiből, ahhoz legalább három
esztendő kell... és munka.

— Dolgozni fogok.
— Hát a leckédet ki fogja fizetni?
A gyermek legörbitette a szája
csücskét, mintha mindjárt elsírná ma-
gát.

— Oh senior... ha tudná!... Amint
egy realom van, ide jövök magához...
Majdnem egészen megtanultam a se-

villanát... és két év óta ünnepekem
az utcán tangót táncolok... Csak
meg kell nézni... Nicsak!...

Néhány lépést lendült előre, aztán
hátra, miközben vézna keze fel-alá hul-
lámzott arca mellett. Csipőjének zseuge
hajlása, alig domborította a szoknyát,
ártatlan kis hasának rándulása ros-
szul mimelte a kéjt, de hosszú pillái
különös bágyadsággal rebbentek és
ajkán mintha már ott lobogott volna a
csókráshivatottság.

Ramon kíséretül ütemesen összeverte
a tenyerét. Gyönyörködött ennek az
ártatlan zagyvaléknak a látásában.

Mikor a kicsi abbahagyta, megfogta
vézna csuklóját és magához vonta:

— Mondd csak... Ki tanított erre?
— Hát senki... Csak úgy, ahogy
esténként itt láttam a többiektől...

— Nocsak no... Hát aztán te, tu-
dod mi akar az lenni, amit csinálsz?
— Meghiszem azt, hogy tudom!

Ramonból kipattant a nevetés.
— Isten Szent Anyja!... Te ugyan
nem vesztegetted az idődet! Nézd csak!
Akkora, mint a hangya és...

A gyermek egy bájosan türelmetlen
mozdulattal kiszabadította magát.

— Nem azért jöttem, hogy feloldo-
zást kérjek magától és arról meséljek,
ami csak rám tartozik. Akarja, hogy
magánál legyek, senior? Feleljen...

— Oh, oh! Micsoda méreg! Megijesz-
tesz, picikém!... Legalább meg ne
rakj!...

És Ramon szétterpesztett combjaira
támaszkodva, zsirosan kacagott, hog
egész teste belerázkódott.

Estrellita megérezte, hogy most si-
mulni kell. Azonnal a leglágabb han-
gon folytatta:

— Bocssáson meg... azért fordul-
tam magához, Ramon Nunnez, mert a
maga tánchelyisége a leghíresebb
Spanyolországban... Nem másért...

Erre a másik peckesebb lett. A kicsi-
ke jó taktikát használt, mikor a vánd-
orszínesz-gloriáját megcsiklandozta.

— Nos jó! — szólt Ramon, — talán
megegyezünk... Hanem az anyám
nélkül semmit sem akarok határozni.
Gyere be és várj egy pár percig. Me-
gyek, megkeresem.

Estrellita amint egyedül maradt, kö-
rül nézett. Ezen a helyen, ahol most
volt, fényes nappal még sohasem járt.

(Folyt. köv.)

Nem trükk — Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból **20%** ! Bőséges é t izletes házi k e z é s i árból **10%**

engedményt kap Ön mint ezen lap előfizetője

Budapest a Park-Nagyszállodában, VIII., Baross-tér 10.

1 szoba-konyha
speizből álló lakás, ujonnan építve el-
sejére kiadó. II. Farkas-u. 16. (4132)

Elegáns butorozott szoba
külön bejárattal, fürdőszoba használatl
kiadó. Hunyadi ut 5, I. em., 14. (4136)

Egy butorozott szoba
külön bejárattal azonnai kiadó. Török-
utca 3. szám. (4135)

Különféle

Mészárszék- és hentesüzlet
50 év óta fennálló, berendezéssel
együtt azonnai bérbeadó. Merkl, Bocsa-
Montana. (4126)

Öregembereket eltartanék
kik némi vagyonnal rendelkeznek. Öreg-
ségükre lelkiismeretes és gondos apo-

lásban részesülnek. Érdeklődők leveleit
„Falusi nyugalom” jeligére a kiadóba
kérem. (4125)

Levegőváltószóra
szoruló tanítónók vagy ovónók
teljes ellátás fejében segédkezné-
nek-e a háztartásban és főzésben a
nyári szünet alatt? Emellett naponta
strandolhat és gyakran kirándulhat-
nak. Orsova, Rizelto Zsófia tanítónő.

Déli Hirnapló

1929 JULIUS 20

LEGUJABB

V. ÉVF. 162. SZÁM

Bratianu Vintila bűne a költségvetés eddigi labilitása, mondotta a pénzügyminiszter

Bukarest, július 19.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A kamara tegnap délelőtti ülésén nem a közigazgatási reformra vonatkozó javaslatot tárgyalták, hanem a költségvetés egyensúlyozásáról szóló javaslatot.

Radovici Sebestyén volt az első felszólaló, aki kijelentette, hogy a költségvetésen még jelentékenyebb csökkentés volna elérhető, mint amelyre nyit a javaslat előirányoz. Kérte a köztisztviselők számának redukálását, valamint új tisztviselői státusz kidolgozását. Végül hangsúlyozta az államvasutak ellenőrzésének szükségességét.

Popovici Mihály pénzügyminiszter emelkedett ezután szólásra és hosszú beszédben indokolta meg, hogy miért van szükség a költségvetés kiadási tételeinek csökkentésére.

Beszéde valóságos filippika volt a liberálisok és különösen Bratianu Vintia néhai pénzügyminiszterse ellen.

Beszéde elején rámutatott azokra a pénzügyi nehézségekre, amelyeket a kormány uralomrajutása alkalmával talált. Hangoztatta, hogy a kormány rendkívüli munkásságot fejtett ki a költségvetés stabilizálása érdekében azonban ez a rendes módszerek igénybevételével nem sikerült neki. Az előző kormányok alatt olyan óriási deficit halmozódott fel, amelyre most végre meg kell találni a fedezetet. Bratianu Vintila soha nem törekedett arra, hogy a kiadásokat a bevételekkel egyensúlyba hozza.

A legutóbbi tíz év alatt Romániának egyetlen egyensúlyozott költségvetése volt 1922. évben, de ezt is Titulescu készítette. Soha senki sem gondolt a múlt adósságaira.

A kiadások minden esztendőben nagyobbak voltak a bevételeknél. Most egyszerre kell fedeznünk mindazokat a költségvetési hiányokat, amelyek 1922-1928-ig fölmerültek. Tizenhét milliárd lei adósságot örökölt elődeitől a nemzeti parasztpárti kormány. Ennek a jelentékeny részére már sikerült fedezetet találni. Az egyedüli bűnös Bratianu Vintila, mert nem tette meg idejében a szükséges intézkedéseket. A mostani kormány minden erőfeszítést megtesz a konszolidáció érdekében biztosítani kívánva a stabilitást.

A mezőgazdasági helyzet jó és minden remény megvan rá, hogy ősszel az ország pénzügyi helyzete ismét normális lesz. Akkor fogjuk csak meglátni azt, hogy kiket kell felelősségre vonni a jelenlegi sűrű és szomorú helyzetért.

A külföldi kölcsönt a Nemzeti Bank átalakítására használtuk föl megadva a pénzügynek a lehetőséget, hogy rendeltetésének megfelelően bankjegy és leszámítolási politikát folytasson. Minden jel arra mutat, hogy az idén le lehet majd szállítani a visszleszámitolási kamatlábat. Az adók befolyának ugyan, de a költségvetés egyensúlyozásának biztosítására más intézkedéseket is kell tenni. Ezek az intézkedések elsősorban arra irányulhatnak, hogy a kiadásokat csökkentik.

A zsidók elfogadták a közigazgatási javaslatot

A kamara délutáni ülésén folytatták a közigazgatási reformról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Pop Traján kormánypárti képviselő méltatja a javaslat előnyeit és azokról dicséretileg szól. Megállapítja, hogy ilyen javaslatot csakis egy demokratikus párt valósíthat meg. Végül kijelenti, hogy az ellenzék visszavonulásával a parlament semmit sem veszített.

Fischer József dr. a zsidó parlamenti csoport nevében foglalkozik

a főlétesítő tisztviselőket leépítsük és a színekurákat megszüntessük.

Amikor uralomra kerültünk, olyan tisztviselőket találtunk, akik havonként százezer leinél magasabb fizetést kaptak. Ezeket a fizetéseket csökkentettük.

Nem dobhatjuk azonban az utcára a tisztviselők ezreit. A leépítést fokozatosan keresztülviszük. A differenciák fedezése új kölcsön útján lehetetlen és így nem marad más hátra mint az adók felemelése, ami feltétlenül szükséges a lei stabilizálása érdekében.

A kamara ezután megszavazta a költségvetés egyensúlyozásáról szóló javaslatot, amellyel kapcsolatban az új adókat és az adóemelést mérvét lapunk más helyén ismertetjük.

a javaslattal és kijelenti, hogy azt elfogadja.

Georgescu dicséri Stere tanárt és méltatja a javaslat keletkezése körüli érdemeit. Szerinte a liberális párt azzal, hogy visszavonult a vitától, csak bizonyította be, hogy a javaslat ellen nem tudna komoly érveket felhozni.

Andre előadó szólalt fel ezután és hosszabb beszédben foglalkozott a javaslat részleteivel, majd támadta a liberálisokat. Végül a javaslatot elfoga-

dásra ajánlotta. Ezzel a délutáni ülést véget ért.

A kamara igazságügyi bizottsága délután foglalkozott a polgári törvénykönyv módosítására vonatkozó javaslatlall és azt elfogadta. A közmuvelőügyi bizottság az uttörvényjavaslattal, a gazdasági bizottság pedig a forgalom szabályozásával foglalkozott. A zsidó képviselők délután tárgyaltak V. I. d. Aurél kultuszminiszterrel, akivel megállapodtak a kultusztervezet eszközendő módosításokra vonatkozólag.

A szenátus tegnap délután rövidülést tartott, amelyen kisebb javaslatokkal foglalkozott. A szenátorok ezután a bizottságokba vonultak és új testnevelési, valamint a gazdasági főiskola felállítására vonatkozó javaslatokat tárgyalták meg.

MARA HALASZTOTTAK A LIBERÁLIS MANIFESZTUM KÖZLÉSÉT. Bukaresti tudósítónk telefonálja: liberális párt — miként megirtuk tegnapra tervezte az ország népéhez intézett manifesztumának nyilvánosságra hozatalát. Technikai okokból azonban lehetetlen volt és így a manifesztumot ma fogják közzétenni.

MEGÁLLAPITOTTAK A JÖVŐ ÉVI ROMÁN HUSVÉT IDEJÉT. Bukaresti tudósítónk jelenti: A szent szinodus ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy 1930-ban a görög keleti román husvétot április 30-án fogják megünnepelni. Ezzel el akarják kerülni azokat a vitákat, amelyek ez idén is folytak a husvét megünneplése körül.

BÉKÉSEN AKARJAK ELINTÉZNI A MAGÁNVASUTAK PEREJÉT ROMANIA ELLEN. Bukarestből jelentik: Az erdélyi magánvasutaknak az állam részéről eszközendő megváltása ügyében újabb tárgyalások indultak meg. Ugyanis hét vasúttársaság a párisi vegyes döntőbírósnágra pert indított a román kincstár ellen. A pert a békes egyezség reményében felfüggesztették. A megváltás ügyében tanácskozásokat Budapesten folytatják és a román államvasutak kiküldöttjei sorában szerepel Christea Szilvius temesvári vasutigazgató is.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3·08¹/₂, Párisban 15·15

Temesvári magánárfolyamok 1929 július 19-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 817—, 817¹/₂ — Dollár 168, 168·20 — Hollandi for. 67·60, 67·70 — Dinár 2·96, 2·97 — Francia frank 6·59, 6·60 — Olasz lira 8·81, 8·90 — Cseh kor. 4·48, 4·98·75 — Német márka 40·14, 40·16 — Osztr. schilling 23·70, 23·72 — Magy. pengő 29·36, 29·38 — Sv. frank 67·60, 67·70

Terményárak:

Buza 640, búza 620, tengeri 600, árpa 405, zab 430, korpa 320 lei száz kilónként. Répa kilója 10 lei.